

paul mihalache

Ceasuri târzii

proză scurtă

media **LUMEN**
www.EdituraLumen.com

Paul MIHALACHE

Ceasuri târzii

Lumen

Iași, 2008

Paul MIHALACHE
Ceasuri târzii

Editura Lumen este acreditată CNCSIS sub nr 003
www.edituralumen.ro

Redactor: Morariu Irina Maria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale:

MIHALACHE, Paul

Ceasuri târzii/ Paul MIHALACHE

-Editura Lumen

Pag. 114

ISBN-978-973-166-059-2

Paul MIHALACHE

Ceasuri târzii

Lumen

Iași, 2008

**Pagin 1 sat
goal inten ionat**

Prozele lui Paul Mihalache – autor tânăr, încă ucenicind tenace (dar neobedient) la maiestrii prozei moderne și contemporane, de la Chandler (cu toposul barului, al looser-ului „metafizic” ori resemnat) și Cortazar (zig-zagul diegetic) la Salman Rushdie (plăcerea poveștii, proliferarea fantasticului) – m-au câștigat, în ciuda unor stângăcii, prin luciditate și melancolie. O luciditate crudă, rece, neconcesivă, ironică și autoironică. O melancolie niciodată sentimentaloidă, oprită la un pas de melodramă, „în nostalgia unor amintiri mai mult închipuite.” Autorul ne conduce adeseori cu subtilitate și rafinament, spre un plan secund al narațiunii, deschis interogației existențiale. Exercițiul stilistic devine astfel căutare de sine. Autenticând o vocație.

Aibi grijă, Paul Mihalache, să nu îngropi talentul!

Ovidiu Nimigean

Pagin 1 sat goal inten ionat

Cuprins:

<i>Prolog</i>	9
<i>Ceasuri târzii</i>	10
<i>Edge Of Twilight</i>	13
<i>Cu lux de amănunte</i>	16
<i>Cum o fi chemând-o pe Charlie?</i>	18
<i>Cimitirul de tigări</i>	21
<i>Perpetual Burn</i>	25
<i>Second Hand Life</i>	44
<i>Întâmplare cu final previzibil</i>	52
<i>Extraordinarele aventurale celor doi sau trei pui de elefant într-o noapte de sabat</i>	54
<i>Întotdeauna timpul</i>	56
<i>Un nume cu greutate</i>	59
<i>Fum</i>	62
<i>Echoe Destination Profile</i>	64
<i>Trei morți (fabulă)</i>	77
<i>Iosif Igor Faustulus, nobilul țaran psihiatru, mâncătorul de suflete</i>	80
<i>Multilingvism în Uniunea Europeană</i>	88
<i>Învingătorul ia tot</i>	97
<i>Un lucru misterios numit O</i>	103
<i>În umbra castanului</i>	111
<i>Ultimul zbor</i>	113

Pagin 1 sat goal inten ionat

Prolog

La originea acestor povestiri stau întâmplări reale, nopți petrecute în București ori în Iași alături de câțiva buni prieteni, replici surprinse în vreun bar de pe Griviței ori Gabroveni, închipuiri ce nu au nimic de-a face cu propriile-mi experiențe, dar, în primul rând, literatura sud-americană care m-a fascinat prin stilul ei extraordinar, și, mai cu seamă, cărțile lui Mario Vargas Llosa, și cele ale lui Julio Cortazar în care am descoperit alternanța vocilor, timpurilor narrative și armonia unui stil care îmbină aproape de perfecțiune forța de expresie cu lirismul.

Iași, 28 februarie 2008

Ceasuri târzii

*A fi primit un dar divin atât de nemaipomenit
însemna să prețuiești lucrurile comune mai mult
decât ceea ce despărțea.*

(Salman Rushdie – *Shalimar clovnul*)

Moartea i se potrivea, mă gândeam, dar de ce îmi reveneau în minte, și încă atât de viu, morți care trebuie să se fi simțit atât de bine în postura lor actuală?... I se potrivea pentru că scăpa de insuportabilele griji cotidiene, de insuportabilii ei părinți atât de responsabili și, încă, după câte știu eu, atât de în viață, de problemele financiare, și de imbecilul de Adrian, idiot tenace și optimist – combinație absolut letală pentru cei din jur, de altfel, cheia propriului succes profesional – de care încerca fără succes să se debaraseze încă dinaintea ultimului revelion. Absența acestor poveri îi lasă acum timp berechet să viseze, cum îi plăcea ei dintotdeauna, să-și spună neobosită povești, să-i încante pe ceilalți (care mai întotdeauna sfârșeau prin a se îndrăgosti de ea) cu fermecătoarea ei naivitate.

Pe atunci nu credeam în nemurirea sufletului, dar refuzam să-i accept absența ca fiind una totală și irevocabilă; am început, în consecință, să preiau unele din obiceiurile ei, pentru ca, astfel, o parte din ea să rămână aproape – purtare evident egoistă, însă preferabilă uitării, unei rupturi atât de abrupte și violente. Despărțirea de cineva, îmi spuneam, trebuie să fie dureroasă, dacă înainte, acel cineva a însemnat ceva în viața mea. Există însă o voluptate... dar nu despre asta vreau acum să vorbesc...

Noi ne despărțiserăm cu aproape un an înainte de accident. Între timp au trecut zece, iar eu sunt căsătorit și am trei copii, doi băieți și o fată, cel mai mare în clasa a doua la generală, dar și acum continuu să-mi spun seara, înainte de a adormi, povești fantastice în culori calde, muzicale, încropite din imagini, zboruri,

cuvinte puține, ochi sfredelitori și parfumuri amețitoare. Era obiceiul ei, bineînțeles, și niciodată nu mi-a putut reda în cuvinte șoaptele unei picături de apă nehotărâte, care nu se putea decide între a sta aninată cu capul în jos, asemenea unui liliac de marginea unei streșini, sau a se desprinde pentru totdeauna, și a plana prin aerul răcoros spre firele de iarbă care o așteptau nerăbdătoare, ori emoțiile unei furnici în urmărirea unui gândac stacojiu de marimi impresionante, spaima unui fulg de zăpadă apropiindu-se de pământul călduț de noiembrie, ori privirea albastră a unei pete de cerneală care se întindea fascinant pe suprafața uluitor de albă a unei coli de hârtie. La fel mi se întâmplă acum și mie. Las obiectele (imaginația, mă gândeam eu prostește la început) să-mi vorbească; eu închid ochii și privesc. Într-o seară m-au vizitat umbre mici, mesageri neliniștiți, cu care frunzele copacului din față mângâiau peretele de deasupra patului din dormitor; era atâta viață în formele acelea, încât un om nu ar putea cuprinde într-o viață întreagă. Erau greieri care deveneau maimuțe cu aripi de pasăre, mâini care mângâiau aerul cu bucurie dezinteresată, flori chemând fluturi și transformându-se în leagăne nevăzute, chipuri sfoase, glasuri prea inocente pentru a-și asculta cântecul, flori care deveneau pe dată urechi, multe urechi, și dansau în lumina palidă a tremurului de petale. Într-altă noapte, într-o gară provincială – încântător popas neprevăzut – o sobă de teracotă mi s-a lăudat – asemenea unui bătrân invalid cu trecutul său glorios – cu zeci de povești pe fiecare placă murdară și crăpată de vreme și de foc: animale sălbatice, spiriduși, războaie ale unor lumi dispărute, căsătorii, botezuri și lacrimi, avioane și bărbați cu servieta în mână, cerșetori pribegi propovăduind cuvântul Domnului ori odihnindu-se la umbra câte unei sălcii: o întreagă istorie a omenirii în puzzle-uri de zece pe zece, nuanțe căcăunii și mirosind puternic a excremente de animal bolnav. Într-un anticariat din zona veche a orașului veioze cu picior de lemn dintr-o colecție inedită începuseră să-mi înșire de-a valma întâmplări nebănuite, vorbind câte trei sau patru odată, la care

fuseseră martore, pe vremea când încă mai erau copaci, dar bătrânul care mi-a spus, fără să-l întreb, că era și proprietar al acelei afaceri falimentare „nimeni nu mai e interesat de obiecte străvechi fără întrebuițare practică” le reduse la tăcere cu vocea sa curtenitor politicoasă în care se mai întrezărea încă o licărire de speranță.

Într-o altă seară, de curând, preț de o clipă, a apărut ea, și atunci tot restul a dispărut lăsând în mintea mea un gol pe care nu am putut, și nici nu am încercat vreodată să-l suplinesc.

Acum, fumul țigării *light*, moale ca lumina unui apus de toamnă, se preface în fregată și pornește într-o călătorie cu destinație necunoscută, în descoperirea unor ținuturi neexplorate. Mai suflu o dată fumul, și văd ochi care se dilată, aripi care se împletesc, nori care binecuvântează pământul și florile. Trag cu putere în plămâni, dar când expir poveștile se destramă prefăcându-se că nu au fost niciodată altceva decât fumul care *dăunează grav sănătății!* pentru că din camera alăturată Maria îi citește fetiței *Drobul de sare*, iar cuvintele alungă iremediabil formele pline de mister, umbrele tremurătoare și poveștile atât de fermecător lipsite de orice fel de morală.

București, 15-16 iulie 2007

Edge Of Twilight

Învățătoarea se plimba prin fața băncilor, așteptând să facem liniște. Carmen, este ultima oară când te rog: Vino cu mine! Fetița își așează încet mâna peste mâna mea. Carmen, dacă acum plec fără tine... Plângea încet cu fața aproape lipită de geam. Liniște! și începu să agite prin aer rigla groasă de lemn. Te rog, cel puțin vorbește cu mine! Dă-mi măcar un motiv concret! Bine, și acum să-mi spunei cine a fost. Oricum voi afla, dar dacă cineva știe cine e vinovatul și nu-mi spune chiar în acest moment, își va primi pedeapsa la mine în cabinet! și ultima silabă fu întărită de o lovitură cu rigla în banca lui Robert. De ce dracului nu vrei să vorbești?! Am făcut un pas spre ușă, și atunci ea întoarse capul spre mine. I-am mângâiat mâna și i-am șoptit că nu trebuie să-ți fie frică, te voi apăra eu. M-am oprit și am privit-o în ochi, însă ea, privind spre mine, privea în gol. Știam ce va urma, dar îmi era imposibil să mai fac vreun pas. Sunt cinci ani de când te rog să ieși dracului din blestemata asta de casă! De ce oare nu mă puteam stăpâni și țipam ca un descrieriat, când, odată plecat, oricum nu aveam să o mai văd vreodată? Tremura toată, iar mâna ei de copil mă strângea atât de tare. Începu să plângă. Învățătoarea își îndreptă privirile spre noi. Te voi apăra eu. Mi-am dat jos geanta de pe umăr și mi-am aprins o țigară. Flacăra brichetei pâlpoi discordant cu semiîntunericul din încăpere – păreau două lumi atât de diferite, două lumi care nu se pot întâlni pentru mai mult de o clipă, iar singura dovadă a intersecției lor accidentale rămase, atât de impalpabilă, halucinantă, o perdea de fum. Tremura spasmodic și era evident că învățătoarea avea să o descopere imediat.

De ce dracului nu tace odată?! Dacă ar înceta cu discursurile lui crispate și pretențioase, dacă pur și simplu m-ar

lua în brațe, m-ar strânge de mână mi-ar zice că voi avea grijă de tine, te voi apăra eu, l-aș urma oriunde. Așa nu pot, simt că pur și simplu nu pot nici măcar să-i vorbesc. Idiotule!

Draga mea, hai să vorbim ca doi oameni maturi, să discutăm rațional, să analizăm situația și să vedem care sunt soluțiile optime. Să gândim logic.

Auzi, să-mi găsec eu ochelarii călcați în picioare, și cana de ceai plină cu râme... Va plăti scump scorpia aia mică. Cățeaua dracului! Am mirosit eu de la început cu cine am de-a face...

Învățătoarea era la un metru de banca noastră, privindu-ne atent, dar încă nu ne adresase nici un cuvânt. Ridică-te. Ridicăți-vă amândoi. Hai să ne calmăm mai întâi. Te rog, nu mai plânge. Uite, știm amândoi că starea de angoasă poate... Oprește-te! Pentru numele lui Dumnezeu, oprește-te odată! și fața i se congestionă, iar hohotele isterice luară locul plânsului liniștit – lacrimi fără nici o expresie – un mort care lăcrimează. Se desprinse din mâna mea și fugi spre ușă, însă, agățându-și piciorul în marginea băncii, căzu cu fața în jos. Nu mai e nevoie de nici o lămurire, iar pedeapsa va fi un exemplu pentru toți. Trebuie să vă învețe cineva ce înseamnă respectul, n-a băgat nimeni frica-n voi, nătărăilor?! Vă educ eu, fir-ați ai dracu' să vă ia! și se apropie cu mâna încordată, pregătindu-se să lovească trupul tremurând, rămas în așteptare, cu fața în jos, neîndrăznind să privească. Idiotule! Dragă mea, niciodată nu mă ascuți până la capăt. Dacă nu cunoști premisele... Ești un idiot! M-am ridicat din bancă și m-am întins deasupra ei, acoperindu-i corpul crispat cu al meu. Tremuram la fel de tare ca ea. Învățătoare urlă, dar nu am putut distinge nici un cuvânt, doar urletul, și am simțit pe spate prima lovitură. Te iubesc, i-am șoptit, apoi a urmat cea de-a doua. În acest caz nu mai avem ce discuta. Singură nu ai fost în stare să faci niciodată nimic, iar, mai nou, nu-i lași nici pe ceilalți să te ajute. Idiotule! Bine, să văd cum te vei descurca de acum fără

mine. M-am ridicat de pe scaun; umbra mea îi acoperise corpul congestionat, așa cum se ghemuise pe fotoliul din dreptul ferestrei, și nu puteam să-i mai văd fața. Te iubesc, Carmen și urmă încă o lovitură. Nu îi vedeam fața dar știam că plânge și zâmbește în același timp.

București, Martie 2006

Continuarea acestui volum o puteți lectura achiziționând volumul de pe

www.editalumen.ro

www.lumenpublishing.com

sau din librăriile noastre partenere.

The background features a close-up of a woman's face, with her eyes looking slightly to the side. Overlaid on this image are several semi-transparent, overlapping geometric shapes, primarily squares and rectangles, in shades of light blue and white. The overall aesthetic is modern and artistic.

Proza scurtă este pusă de Harol Bloom sub însemnele heraldice ale celor doi tirani opuși ai ei: Cehov și Borges. Paul Mihalache se află la o distanță egală de ambele temple. Pentru că, în realitate, inima sa este de romancier. Cu un flux subteran rătăcind între mitul destrămat al lui Faulkner și revolta melancolică a lui Mateiu, între fantasticul paranoizant al lui Eliade și discursul irațional al lui Beckett, fragmentele de roman aruncate de tânărul prozator ieșean la picioarele idolilor săi au inconsistența polimorfă a răscrucilor sub clar de Lună. De-aici încolo, numai soarta tulbure a rătăcitorului prin labirinturile unei literaturi în suferință îi mai poate îndrepta pașii, fie spre Nordul promisiunilor împlinite, fie spre Sudul cuprins de fascinația apatică a uitării.

Drum bun, străine, în cetatea înșelătoare a universurilor create! Când îți vei fi găsit ritmul launtric, structura abisală și coerența metafizică, se vor feri toți în întunericul gangurilor din calea șuvoiului tău narativ. Dar nu uita pentru o singură clipă că totul e deșertăciune.

Liviu Cangeopol

